

Justiits- ja Digiministeerium

info@justdigi.ee

Taotlus hinnata Põhja-Sakala Vallavolikogu 16.12.2025 otsuse nr 16 punkti 1.1 õiguspärasust

Lugupeetud Justiits- ja Digiministeerium

Palun hinnata Põhja-Sakala Vallavolikogu 16.12.2025 otsuse nr 16 „Põhja-Sakala vallavanemale ja palgalistele vallavalitsuse liikmetele soodustuste määramine" punkti 1.1 õiguspärasust ja kooskõla Põhja-Sakala Vallavolikogu 17.06.2021 määrusega nr 143 „Ametiautode ja isikliku sõiduauto ametisõitudeks kasutamise kord".

Otsuse punkt 1.1 lubab vallavanemal teha vallavalitsuse ametiautoga erasõite. See on vastuolus määruse nr 143 § 2 lõikega 2, mis sätestab: „Ametiautot kasutatakse ainult sõitudeks, mis on vajalikud teenistus- või tööülesannete täitmiseks (edaspidi ametisõidud)."

Määruse nr 143 § 1 kohaselt reguleerib määrus kahte eristatavat valdkonda: esiteks Põhja-Sakala Vallavalitsuse ja hallatavate asutuste kasutuses olevate sõidukite (ametiautode) kasutamise korda, ja teiseks vallavalitsuse ametnikele, palgalisele vallavalitsuse liikmele ja töötajale isikliku sõiduauto kasutamise kulude hüvitamise tingimusi. Need kaks regulatsiooniosa on ülesehituselt erinevad: esimene osa (§§ 2–3) reguleerib ametiautode kasutamist objektipõhiselt ehk sõidukite kui vara kaudu, teine osa (§ 4) reguleerib hüvitamist isikupõhiselt konkreetsete isikute loetelu kaudu.

See eristus on käesoleva taotluse seisukohalt oluline. Määruse § 1 määratleb ametiauto mõiste ühemõtteliselt: ametiauto on „Põhja-Sakala valla ametiasutuse Põhja-Sakala Vallavalitsuse ja hallatavate asutuste kasutuses olevad sõidukid". Määrus hõlmab seega sõidukeid nende omandi- ja kasutussuhte kaudu – s.t iga sõiduk, mis on vallavalitsuse kasutuses, on ametiauto määruse mõttes.

Määruse § 2 lõikest 2 tulenev piirang („ametiautot kasutatakse ainult ametisõitudeks") on sõnastatud sõiduki, mitte kasutaja kaudu. Lõige ei viita eelmises lõikes nimetatud isikute loetelule ega ütle, et „eelmises lõikes nimetatud isikud kasutavad ametiautot ainult...". Keeld kehtib sõidukile kui objektile sõltumata sellest, kes on selle konkreetne kasutaja. See on ka loogiline, sest ametiauto on soetatud avalike vahenditega avalike ülesannete täitmiseks – selle kasutuseesmärk on määratud sõiduki omandi- ja sihtotstarbe, mitte kasutaja isiku kaudu.

Otsuse nr 16 punkt 1.1 nimetab sellesama sõiduki, millele erasõitude tegemise õigus antakse, sõnaselgelt „vallavalitsuse ametiautoks". Seega langeb see sõiduk ühemõtteliselt määruse reguleerimisalasse ja selle suhtes kehtib § 2 lõikest 2 tulenev erasõitude keeld. Ka määruse § 3 lõige 3 kinnitab piirangu ranget iseloomu, sätestades, et isegi sõit garažeerimise kohast töökohta ja tagasi loetakse ametisõiduks – seega käsitleb määrus ametiauto kasutust kitsalt ja välistavalt.

Juhin tähelepanu, et Justiits- ja Digiministeerium on 17.03.2026 vastuses nr 20-1/1946 sama otsust nr 16 käsitledes märkinud, et volikogu ei saa üksikaktiga muuta määrust ehk üldakti. Sama põhimõtte kohaldub ka käesolevas küsimuses: määrus nr 143 § 2 lõige 2 keelab üldaktina vallavalitsuse ametiautode kasutamise erasõitudeks, ja volikogu üksikotsusega ei saa konkreetsele isikule erandit luua.

Palun ministeeriumil hinnata otsuse nr 16 punkti 1.1 õiguspärasust ja vajadusel rakendada seadustest tulenevaid järelevalvemeetmeid.

Viited:

Vallavolikogu 16.12.2025 otsus nr 16:

<https://atp.amphora.ee/pohjasakalavv/index.aspx?o=808&o2=94568&u=-1&hdr=hp&dschex=1&sbr=all&tbs=all&dt=&sbrq=soodustuste&itm=486477&clr=history&pageSize=20&page=1>

Vallavolikogu 17.06.2021 määrus nr 143: [Ametiautode ja isikliku sõiduauto ametisõitudeks kasutamise kord–Riigi Teataja](#)

Lugupidamisega,

/allkirjastatud digitaalselt/

Priit Toobal

Põhja-Sakala Vallavolikogu revisjonikomisjoni esimees